

Handläggare
Krister Stralström, 08-508 29 758

Till
Kommunstyrelsen

Motion om skatt på avfallsförbränning

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2019/401

Sammanfattning

År 2020 ska en ny skatt införas på avfallsförbränning. I rubricerad motion framförs att om skatten inte utformas på ett bra sätt kommer den att slå hårt mot Stockholms stads möjlighet att minska sin materialåtervinning och sina koldioxidutsläpp samt leda till ökade kostnader. Motionärerna föreslår att staden ska bedriva ett aktivt påverkansarbete i frågan och skicka en hemställan till Finansdepartementet.

Sammantaget anser koncernledningen att förslaget om avfallsbränningsskatt inte är ändamålsenligt utformat för att uppnå de klimat- energi- och avfallspolitiska målen. Koncernledningen instämmer i dotterbolagens svar och fördjupningar och ser att det finns goda grunder för att bedriva ett aktivt påverkansarbete i frågan.

Ärendet

En del i Januariavtalet handlar om att införa en skatt på avfallsförbränning. Denna skatt ska införas den 1 januari 2020. Motionärerna menar att om en felkonstruerad skatt införs på avfallsförbränning kommer den att leda till minskad materialåtervinning och ökade koldioxidutsläpp samt leda till ökade kostnader för Stockholm Exergi. Enligt motionärerna bör staden arbeta för att skatten blir konstruerad på ett ändamålsenligt sätt och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att kommunstyrelsen skickar en hemställan till finansdepartementet i frågan.
- Att staden ska bedriva ett aktivt påverkansarbete i frågan.

Kommunstyrelsen har remitterat *Motion om skatt på avfallsförbränning* till bl. a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Stockholm Vatten och Avfall och intressebolaget Stockholm Exergi. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Underremiss

Stockholm Exergis remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 1):

Bolaget har gjort samma analys och dragit motsvarande slutsatser som motionären. Bolaget ingav hemställan till finansdepartementet i februari (med en komplettering i mars) där dessa analyser och slutsatser framgår, se bilagor. Bolaget hemställde vidare

om, för det fall en avfallsförbränningsskatt skulle beslutas, införande av en avdragsrätt för sorteringsrester från avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess.

Finansdepartementet har ännu inte besvarat bolagets hemställan, men allmän underhandsinformation indikerar såvitt bolaget kan bedöma att regeringen avser att gå vidare med sitt förslag utan att medge avdragsrätt för sorterat avfall. Bolaget välkomnar därför varje insats som kan leda till att den hemställda avdragsrätten införs.

Stockholm Vatten och Avfalls remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 2):

Stockholm Vatten och Avfall delar Stockholm Exergis ståndpunkt att införande av en avdragsrätt för sorteringsrester från avfall som passerat en effektiv sorteringsprocess bör införas.

Stockholm Vatten och Avfall planerar för en storskalig sorteringsanläggning i Högdalen som förutom att sortera ut matavfall även kommer sortera ut plast- och metallfraktioner till återvinning, där valet av utsorterade fraktioner baserats främst på klimatnytta och avsättningsmöjligheter. Stockholm Exergi och SÖRAB (Söderhalls Renhållningsverk AB) planerar en liknande anläggning vid Brista.

De bägge anläggningarna är baserade på bästa tillgängliga teknik och bör för överskådlig framtid uppfylla högt ställda kriterier för en effektiv sorteringsprocess.

Den föreslagna skatten på avfallsförbränning är inte medtagen i flerårsplan 2020-2022 och inte heller medräknad i förslag till taxa för hushållsavfall 2020. Med införande 1 april 2020 och en nivå på 75 kr/ton beräknas kostnaden öka med 12 mnkr, vilket motsvarar 2 procent av taxeuttaget för år 2020, 100 kr/ton 2021 ger 22 mnkr, vilket motsvarar 3 procent i ökad kostnad och för år 2022 med 125 kr/ton ökar kostnaden med 27 mnkr, vilket motsvarar ett ökat taxeuttag på 4 procent jämfört med taxenivåer redovisade i flerårsplan 2020-2022.

Sammanfattningsvis tillstyrker Stockholm Vatten och Avfall AB att kommunstyrelsen bifaller motionärens förslag.

Koncernledningens synpunkter och förslag

Avfallsförbränningsskatten föreslås som kronor per ton bränt avfall (oavsett avfallets egenskaper/innehåll). Detta leder till att det för fjärrvärmeverken kommer bli billigare att bränna avfall med högt energiinnehåll pga. mer energi producerat per ton avfall. Det skulle i sin tur kunna leda till ett minskat intresse för materialåtervinning/att sortera ut återvinningsbart material från avfallet före förbränningen, då utsortering av lätt energirikt material såsom plast försämrar ekonomin i förbränningen. Tunga fraktioner kan också bli intressantare att sortera ut jämfört med lättare oaktat miljövinsten med materialsortering. Incitamentet blir att hellre sortera ut tunga fraktioner som ger liten miljövinst istället för lätta fraktioner (t.ex. plast) som skulle ge en större miljövinst.

Då Stockholm Exergi förbränner sammanlagt cirka 1 miljon ton avfall i kraftvärmeverken i Brista och Högdalen kommer avfallsförbränningsskatten att uppgå till cirka 100 mnkr årligen. Beroende av hur konkurrenssituationen ser ut vad gäller avfallsförbränning och uppvärmningsalternativ inom närområdet kommer dessa ökade kostnader till viss del fördelas ut på antingen avfallslämnarna eller fjärrvärmekunderna. Det är således en skatt som till viss del kommer att betalas av stockholmarna antingen

via avfallstaxan alternativt priset på fjärrvärme. Skatten kan också leda till lägre resultat för Stockholm Exergi vilket på längre sikt innebär sämre investeringsförmåga och därmed minskar möjligheten att snabbare ställa om till fossilfri uppvärmning för Stockholm.

Koncernledningen anser att förslaget om avfallsbränningskatt inte är ändamålsenligt utformat för att uppnå de klimat- energi- och avfallspolitiska målen och delar dotterbolagens slutsatser.

Krister Schultz
Vice VD

Bilagor

1. a Stockholm Exergis remissvar
- b Stockholm Exergis hemställan om avdragsrätt för avfallsförbränningskatt till Finansdepartementet
- c Stockholm Exergis komplettering till hemställan
2. Stockholm Vatten och Avfalls remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Krister Schultz, Vice VD	2019-10-14